

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, August 5, 1983

Nr. 149

JŪROJ KLAUSINĖJO RUSŲ LAIVO KAPITONA

KRIAUCELIŪNAS PRANEŠĖ APIE PRIĖMIMĄ BALTUOSE RŪMUOSE

Savo būstinėje Chicagoje Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba liepos 29 d. posėdyje, aptardama dabarties darbus ir artėjančią metinį suvažiavimą. Posėdį pravedė pirm. dr. K. Sidlauskas. Dr. Kriauceliūnas painformavo apie priėmimą prezidentūroje Pavergtų Tautų savaitės progą. Prezidento Reagano kalba, pabrėžiant, kad daugiau pavergtų tautų nebus, buvo giliai įspūdinga.

Kongreso komitetas Ad Hoc pabaltiečių reikalams, drauge su Jungtinių Pabaltiečių komitetu liepos 20 d. turėjo priėmimą, kuriame dalyvavo per 200 žmonių; dalyvaujant Kongreso, Valstybės departamentu atstovams.

Kongresmanas Don Ritter (resp., Pa.) skatino perduoti savo patyrimus vaikams ir vaikėčiams, kad jie testų kovą iki Lietuva, Latvija ir Estija bus laisvos. Kongresmanas B. Gilman (resp., NY) skatino informuoti apie Sovietų Sąjungos daromus trukdymus pašto susistemai.

T. Blinstrubas papasakojo, kad ALTO atstovavo Lietuvių respublikonų višniūn. Mazosios Lietuvos rezistencijos posėdyje, pasveikindamas dalyvius. Taipgi dalyvavo Pavergtų tautų demonstracijoje bei Dariaus Girėno mūšime.

Kun. J. Prunskis painformavo apie sėkmingus tautinių grupių pasitarimus Washingtono, sudarant planus, kaip ginti, neleistinai Specialių Investigacijų įstaiigos užsiuolamūs piliečius, dėl nacių, vykdyto persekiojimo. Taipgi papasakojo apie tuo reikalu turėtus pasitarimus su Kirkland & Ellis teisių firmos atstovais.

Inž. Gr. Lazauskas painformavo, jog daromi žygiai dėl Holocausto muziejaus, kad ten būtų eksponatų ne vien vienos tautos, bet ir kitų nukentėjusių. Mazosios Lietuvos Rezistencijos konferencijoje jis pasveikino ALTO vardu ir atsiveikino laidotuviuose J. Grišmanauska, buvusį ALTO narį. Atsiveikinimą su velioniu pravedė Cicero ALTO pirm. dr. Br. Motušienė. ALTO skyriams išsiuntinėtus anketos, prašant informaciją apie atvejus, kada Sovietų Sąjunga nepraleidžia laisvų ar siuntinių. ALTO informacija

— Indianoj moteris pagimdė penketukus, bet tvirtinama, kad visi labai silpni.

KALENDORĖLIS

Rugpjūčio 5: Sv. P. Marija, Gintė, Galvinis, Nangina, Mestvinas, Vidigaila.

Saulė teka 5:48, leidžiasi 8:04. Oras drėgnas, gali lyti.

PAKVIETĖ SEKR. SHULTZĄ PASIKLAUSYTI STONE

WASHINGTON, D.C. — Trečiadienį grįžo iš Centro Amerikos specialus JAV ambasadorius Richard Stone.

Ambasadorius iš aerodromu nuskubėjo į Baltuosius Rūmus, kad galėtų informuoti prezidentą apie pokalbį su Zamora. Prezidentas Reaganas, nenorėdamas bereikalingai gaišinti laiko, Baltuosius Rūmus pakvietė sekretorių George Shultz, kad jis galėtų pasiklausti ambasadoriaus Stone pranešimo. Sekretorius Shultz, žinodamas Salvadora vyriausybės nuotaikas, nežinė, kad iš tų pokalbių kas nauingo gali išeiti.

Atrodo, kad dalis maištininkų yra linkusi baigti kovas ir pradėti pasitarimus demokratiškesiems rinkimams. Pasirodo, kad Zamora pasiūlė ambasadoriui Stone vykti į Nikaragą ir susitikti su dabartiniu užsienio reikalų ministru. Aiškiai matyti, kad sandinistai nori taikos.

CHADAFI ZADA SKANDINAVIŠKAISENHOWERI

TRIPOLI, Libija — Jekų lektuvnešis Eisenhoweris įplaukė Sidros įlanka dėl Čado įvykių, tai nuskandinsim. Eisenhoweris ir visus kitas karo laivus, kurie dris įplaukti į Sidros įlanką, vakar pareiškė čia atvykęs Libijos valdytojas Chadafi.

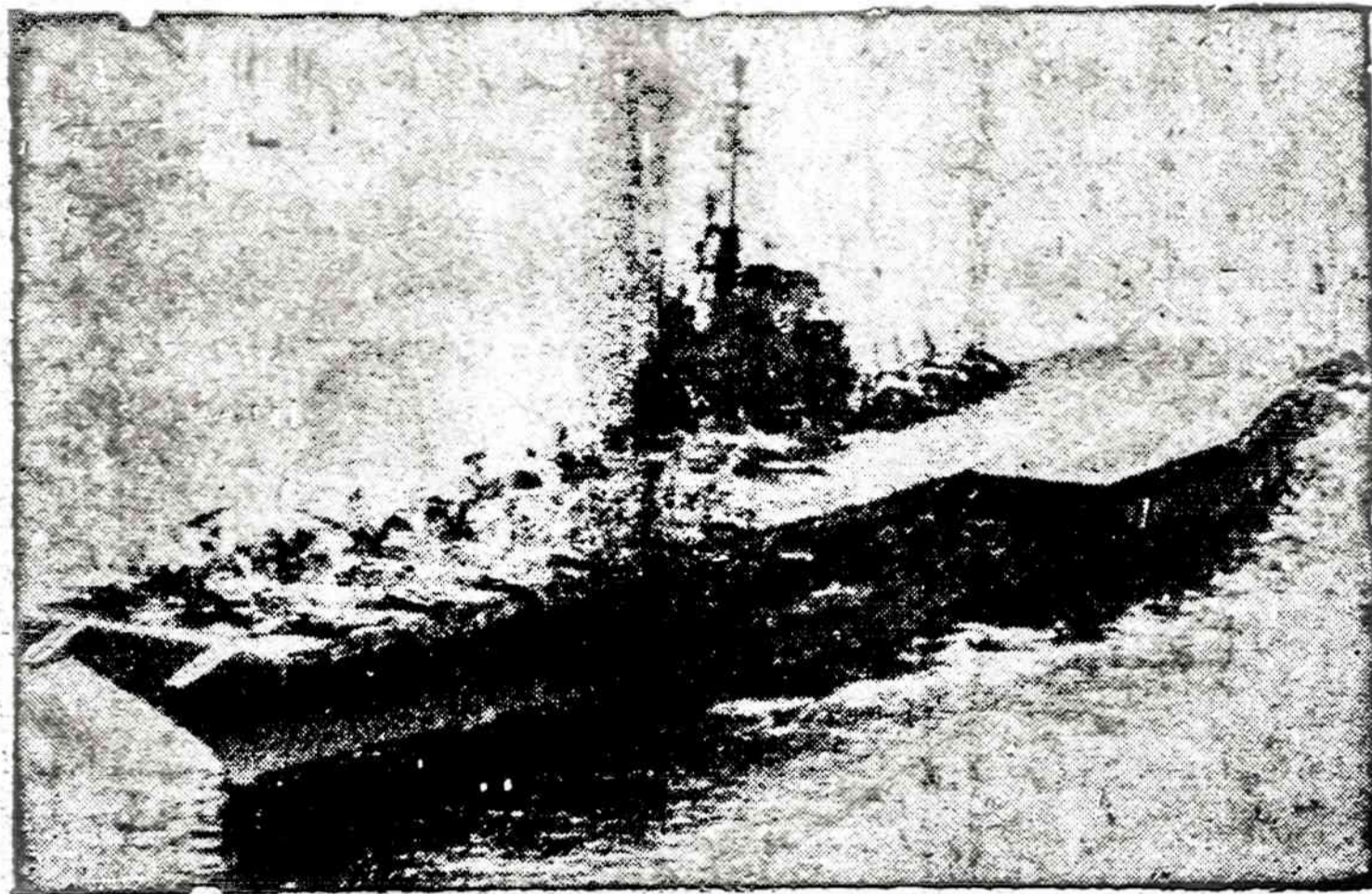
Chadafi tvirtina, kad Čade čina pilietinis karas. Buvęs prezidentas Gukumi veda kovą prieš prezidentą Hayer, todėl Libija turi tokią pačią teisę įsikūsti, kaip turi Amerika. Chadafi taip pat nurodė, kad į Egiptą atvyko du Amerikos lektuvai: stebėtojai, kad žinotų, kada pakyla bent vienas Libijos lektuvas. Amerika neturi teisės imtis tokių priemonių ir siųsti į Egiptą radarinius lektuvus pasienių sargus.

Prezidentas Havre pareiškė, kad Libijos lektuvai ir vel puolė Feyla-Largeau ir Ndžamena. Kelios Libijos bombos palietė Ndžameno katedrą, padarė nemažai nuostolių.

JOSEPH CALIFANO

Kongreso atstovas Joseph Califano reikalauja įstatymų homoseksualistams suvaldyti. Jis jau pasiuntė Kongresui \$335,538 sąskaitą už vedamus tyrinėjimus.

Amerikos lektuvnešis, septynių naikintuvų lydimas, dalyvavo manevruose, vykusiuos Pacifiko vandenyse, prie Nikaragaus.

BETTINO CRAXI SUDARĖ ITALIJOS KOALICINĘ VYRIAUSYBĘ

KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJA VALDYS PENKIOLIKA ITALIJOS MINISTERIŲ

ROMA, Italija. — Socialistų partijos pirmininkas Bettino Craxi sudarė naują Italijos vyriausybę. Jis jau tarėsi su prezidentu Sandro Pertini, kuris ruošis pranešimą krašto gyvenimui.

Iki šio meto Italijos krikščionių demokratų partija yra pati galingiausia, bet ji neturi pakankamai balsų parlamente kraštui valdyti. Antroje vietoje stovi komunistų partija, bet ir ji nepajėgia sudaryti koalicinės vyriausybės.

Craxi vadovaujama partija turi 73 atstovus 630 vietų parlamente, ji viena negali sudaryti vyriausybės, bet ji gali išardyti bet kurią vyriausybę. Craxi išėjęs iš krikščionių demokratų sudarytos koalicinės vyriausybės, išaukė dabartinę krizę. Jam teko ilgai derėtis su krikščionimis demokratais, kad susitartų ne tik dėl kabineto narių skaičiaus, bet ir dėl vyriausybės politikos. Jis turėjo prizažėti krikščionims demokratams net 15 ministerijų. Jeigu jis padidins ministerijų skaičių, tai krikščionys demokratai gaus net 16 ministerijų.

Italijos komunistai kelias atvejais kreipėsi į Craxi, kad jis paimtų juos į vyriausybę, bet Craxi nesutiko. Komunistai nori vidaus, gynybos arba užsienio reikalų ministerijas, bet šių ministerijų Craxi nesutiko jiems duoti.

Craxi visą laiką reikalavo, kad krikščionys demokratai pravesų žemės reformą Italijoje, bet krikščionių demokratų aukščiausioji vadovybė tuo tarpu nenori pravesi žemės reformos Italijoje. Jiems atrodo, kad laikas dar nepribrendęs.

Craxi pajėgė įtraukti į koalicinę Italijos vyriausybę socialdemokratų, liberalus ir respublikonus. Pridėjus socialistus ir krikščionis demokratų, tai pati galingiausia koalicinė vyriausybė.

SENATORIUS KENNEDY KELIA TRIUKSMĄ

Senatorius Edward Kennedy iki šio meto mažai tesikišdavo į Centro Amerikos reikalus, tačiau trečiadienį labai aštriai kritikavo prezidentą dėl to, kad jis atsisakė susitikti su Kubos diktatoriumi Castro. Jeigu Richard Stone buvo pasiūstas į Kolumbiją susitikti su Zamora, tai kodėl prezidentas Reaganas nenori susitikti su Castro?

Senatorius Kennedy yra įsitikinęs, kad paskalbėjimo su F. Castro metu būtų galima išaiškinti visą eilę reikalų ir didoką dalį jų išspręsti. Castro šūkavija, bet jeigu jis sutiko atsaukti patarėjus iš Nikaragaus, verta su juo susitikti ir pasitarti.

Washingtono diplomatai visvien nepasitiki Castro. Amerikos karo laivai Pacifike ir kareivijų iškilimas Honduro valstybėje smarkiau paveiks diktatorių, negu bet kokios kalbos su Amerikos prezidentu. Kubos gyvenytojai nepatenkinti, nes Kuboje dar tebetruksta visos eilės svarbių dalykų. Kubiečiai negali jų įsigyti.

RUOSIA BOIKOTA TRANSPORTO SISTEMAI

VARSUVA, Lenkija. — Solidarumo unijų veikėjai, išleisti iš Lenkijos kalėjimų, vėl rodo veiklos žymių. Šio mėnesio 31 dieną bus lygiai trys metai, kai pradėjo veikti Solidarumo unijos. Trečiadienį įvairiose Lenkijos vietose pasirodė Solidarumo atsisaukimai. Atsisaukimas nurodo, kaip blogai tvarkomas visas Lenkijos viešas susisiekimas. Jie nurodo, kad netvarka ir nesugebėjimas ūkiškai tvarkyti susisiekimo priemonių, geležinkelų, autobusų ir tramvajų, neša valstybei ir visiems lenkams didelius nuostolius.

Atsisaukimas kviečia visus lenkus boikotuoti visas viešo susisiekimo priemones. Solidarumo vadai pataria daboti, kad visos paskolos būtų tvarkingai suvartotos, kad generolai nepraturtėtų.

ėmė tuos pačius kalnus, kuriais prieš du mėnesius buvo užėmę.

PAREIKALAVO PASAKYTI, KĄ IR KUR SOVIETŲ LAIVAS VEŽA

KAPITONAS ATSAKĖ, KAD PLAUKIA Į KORINTO UOSTĄ, VEŽA SUNKVĖŽIMUS IR SMULKMENAS

WASHINGTON, D.C. — Kraščių apsaugos departamentas trečiadienį paskelbė, kad Amerikos naikintuvus Lynde McCormick antradienį sustabdė Sovietų transporto laivą 50 mylių atstume nuo Nikaragaus krantų.

Amerikos laivo kapitonas pareikalavo, kad Sovietų transporto laivo Aleksander Uljanov kapitonas atsakyti į JAV naikintuvo kapitono klausimus. Sovietų transporto laivas sustojo, o JAV naikintuvus priplaukė apie 3/4 mylios prie A. Uljanovo. Naikintuvo kapitonas paklausė, kur Sovietų transporto laivas plaukias.

Sovietų kapitonas tuojau atsakė, kad jis plaukia į Nikaragą, Korinto uostą, esantį apie 90 mylių atstumo nuo Managuos. Naikintuvo kapitonas paklausė, ką jis veža. Rusas jam atsakė, kad jis veža į Nikaragą daiktus sunkvežimius ir visą eilę smulkesnių prekių.

Naikintuvo kapitonas leido rusų transporto laivui toliau plaukti, o patį sekė iš tolo. Kalbama Sovietų laivas pasukę į Korinto uostą, Amerikos karo laivas sustojo 12 mylių atstume nuo Nikaragaus pakraščiu ir pranešė savo vadovybei apie paklausimą, ką rusai veža ir kur plaukia.

Naikintuvo kapitonas neturėjo jokio įsakymo šauti į Sovietų transporto laivą arba jį sustabdyti. Jam buvo įsakyta aplaustinėti Sovietų laivo kapitoną, ir jis tą padarė.

Naikintuvus nuplaukė prie lektuvnešio "Ranger", kuris prieš

lą savaitę atvyko į minėtus vandenius ir dalyvavo manevruose.

Prezidentas Reaganas, praėitą savaitę kalbėdamas su žurnalistais, pasakė, kad į Centro Ameriką plaukia Sovietų transporto laivas, vežantis į Nikaragą ginklus. Yra pagrindo manyti, kad prezidentas kalbėjo apie tą patį laivą, kuris antradienį Amerikos naikintuvo buvo sustabdytas.

Pentagonas paaiškino, kad karo laivų kapitonas turi aiškias instrukcijas, ką jie turi daryti, norėdami žinoti apie artėjančių laivų priklausomybę. Tos instrukcijos galioja visiems karo laivams Pacifiko, Atlanto ar Indijos vandenynuose. Karo laivai negauna atskirų įsakymų, bet privalo pranešti tiesioginiams savo viršininkams apie savo veiklą.

Sovietų laivas pasiekė Korinto uostą.

Teisės reikalus žinantieji žmonės tvirtina, kad karo laivai turi teisę paklausti jūroje sutiktų laivų priklausomybę, bet laivai, jeigu nenori, tai gali neatsakyti. Sovietų laivas Uljanov dvi dienas praleido Panamoj.

— Dennis, Mass., krautuvės savininkas įsakė visoms tarnaujantioms moterims nešioti trumpus sijonus, o jis lazda juos dar pakeldavo. Trečiadienį teisėjas jam uždėjo \$18,000 baudą už tokį paprotį.

— Planuojama uždrausti siųsti bet kokias karių grupes į Centro Amerikos valstybes.

Senatorius Allen Dixon siūlo įstatymo projektą, kuris leistų smulkiems biznieriams gauti lengvesnes paskolas. Dabartinės paskolos varo juos iš biznio, turi uždaryti krautuves ir dirbtuves.

LIETUVISKOS VEIKLOS IKARŠTYJE

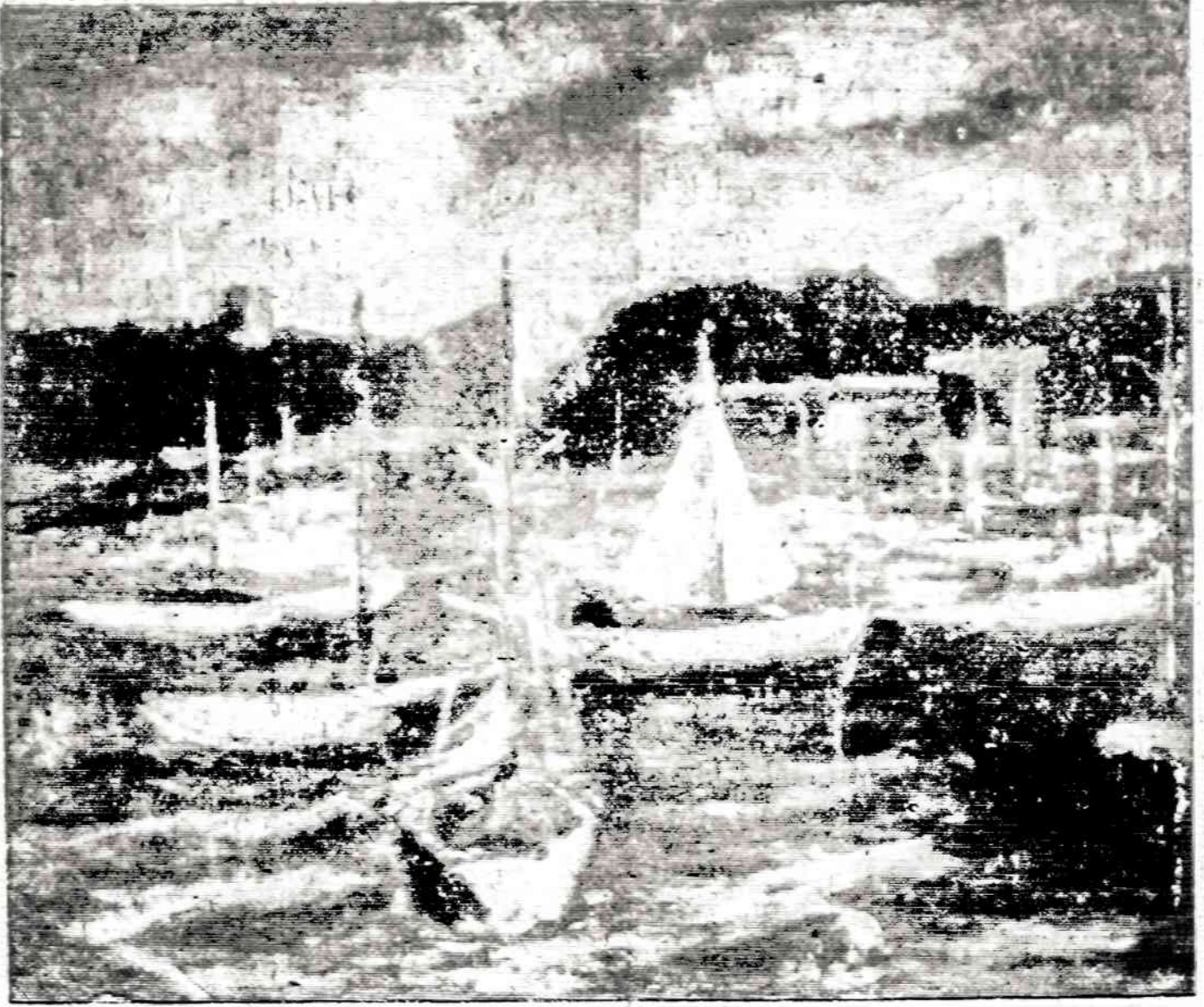
Pasibaigus Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos suvažiavimui, prasidėjo intensyvi pasirngimai Lietuvos dienoms Čikagoje: sportininkai ruošiasi olimpiadai, Čikagos Lietuvių Opera — pakartojimui "I Lituanus" operai, chorai ruošiasi dainų šventei, jaunimas — savo suvažiavimui, PLB — penkmetiniui seimui. Kitos organizacijos, kaip Lietuvos Krikščionių Demokratų Sąjunga, Lietuvos Tautinis Sąjūdis, Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjunga, Ateitininkų Federacija ir eilė kitų lietuviškų mozaikos susigrupavinių turėjo savo susitikimus, pasisvečiavimus. Nespaudė ir nerami Čikagos vasara. Oras pasitaikė reto blogumo: rekordiniai lietūs ir karščiai. Nežiūrint to, svečiai ir čikagiečiai neįstojo geros nuotaikos, tik teko išlieti daug prakaito.

Pavyko dainų šventė, gražiai pasirodė lietuvių opera, pasisekė sportininkams ir jaunimui pademonstruoti savo gabumus ir entuziazmą. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovai išsirinko naują valdybą. Kilo balsų dėl buvusios PLB valdybos perdėlio; vertinami ir politika kultūrinio darbu saskaityto. To pasėkoje, net buvusios valdybos pirmininkas kalbėjo mažiau karingai. Vietoj to, zadėjo bendradarbiavimą su Vyriausiuoju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu ir siekti visų lietuvių konsolidacijos. Būvo taip pat balsų, neskonkagai užgaunanti VLIKą ir tuos, kurie su dideliu atsidejimu darbuojasi Lietuvos laisvinimo baruose. Į naująją PLB valdybą įėjo buvusios PLB valdybos pirmininkas (kiti nekandidatavo) ir kiti valdybos nariai iš Clevelando, Čikagos, Filadelfijos, Grand Rapids. Tai nebuvo lengva posėdžiavimai. Posėdžių, sukvietimas būs sunkūs ir brangūs. Valdyboje nėra nė vieno dr. Bobelio ar J. Giedraičio, kurie kelionės išlaidas apsimoka patys. Valdyboje yra bent pora asmenų, kurių didžiausia ambicija yra dirbti politinį darbą. Mūsų nuomone, tie, kurie nori dirbti politinį darbą, turėtų pasirinkti politines organizacijas. Šios rūšies netikslumai neretai iškreipia organizacijų paskirtį bei tikslus ir kelia nesuderinamus lietuviškoji išei-vijoj. Tie, kurie nepajėgia dirbti su kitais, visai neturėtų veržtis į visuomeninį darbą. PLB suvažiavimo metu kilo

balsų prieš mėginimą vienai organizacijai užgožti visas sritis. Nė viena organizacija neturi tiek jėgų ir išteklių, kad galėtų aprėbti Lietuvos laisvinimo, lietuviybės išlaikymo, savišalpos, religines ir auklėjimo sritis. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kaip pavergtos lietuvių tautos politinė atstovybė, įkurė Lietuvių Bendruomenę, kad ši rūpintųsi lietuviybės išlaikymu ir talkininkautų VLIKui, ALTAi ir kitoms politinėms organizacijoms. Tikrai toks darbo supratimas yra racionalus, natūralus ir visiems priimtinas.

Atskirų Kraštų Lietuvių Bendruomenės turi skirtingas problemas. Argentinos LB kovoja su Argentinos Lietuvių Organizacijų taryba ir tai vien dėl to, kad nesupranta savo paskirties. Tai pati padėtis buvo Didžiojoje Britanijoje, kur vietinė LB, nežiūrind patių pradžių didelių PLB valdybos pastangų, turėjo supešuoti ir užleisti vietą Anglijos Lietuvių Sąjungai.

Jungtinių Amerikos Valstijų LB per dešimt metų vedė intensyvią kovą, norėdama su-likviduoti Amerikos Lietuvių Tarybą. Naujos valdybos pirmininkas dr. A. Butkus, atrodo, mato šios kovos žaigą ir kalba kitu tonu. Jis susiduria su pasi-priešinimu iš kitų savo paties sudarytos valdybos narių ir, kaip pats sako, "LB tradicijų". Argi iš tikrųjų ta kova ir nesu-tarimai jau virste "tradicija"? Antra JAV LB problema — LB suskilimas ir atsiradimas Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės. Pirmininkas tiki, kad Amerikos teismai neišspręs šios problemos, nežiūrind to, koks būtų teismo sprendimas. Deja, iki šiol dar nebuvo nė vieno formalaus pasitarimo tarp šių dviejų bendruomenių. Tam, be abe-jono, daug trukdo JAV-LB Tarybos pirm. dr. K. Ambrazaitis, kuris įsitikinęs, kad Amerikos teismai atsims R. L. nei teisę vadinis Lietuvos Bendruomenė, ir viskas bus užbaigta. Tai, žino-ma, tipiška frontininkų galvose-na. Kaip buvusi kovos organizacija, ji tebekovoja revoliucijos būdu: priešas yra priešas kol jis gyvas. Pasitarimai yra silpnu-mo žymė, nebent jie patarnauja užmigdinimui naivių. Tikslas pateisina priemones. Dėl to frontininkai taip dažnai vartoja fra-zes — mirtis, botagas, senatvė, galas ir t.t. Ar nebūtų geriau,

Ramonis Chicago's uostas

NAUJI PALAIMINTIEJI

Lankydami popiežius Jo-nas Paulius II Lenkijoje, Krokuvoje, paskelbė du lenkus palaimintaisiais. Dvieju milijonų minia popie-žius aukojo šv. Mišias ir paskel-bė du naujus palaimintuosius: kun. Rafaelį Kalinauską ir vie-nuoį Albertą Chmielovskį. Abu nauji palaimintieji yra buve-1863 m. sukilimo dalyviai. Jie abu, ypač kun. Rafaelis Kali-nauskas, yra artimi Lietuvai. Jie abu yra lietuviai, bet len-ku popiežius lengviau juos pri-skirti prie lenkų ir skelbti pala-imintaisiais kaip lenkus. Nors Lietuva žmonių skaičiu-mi ir teritorija yra žymiai ma-žesnė už Lenkiją, bet dėl laisvės visada kovos. Net ir buvęs po-piežius laimino „kryžiuočius ir ragino mušti pagonis lietuvius, kad įvedus katalikybę Lietuvoje. Tad iš visų pusių apsupta priešų turėjo susmukti, bet vis-vien ji dar paliko gyva. Kiek 1863 metų sukilime bu-davo lenkinių? Ar lenkai gali pri-lygti kankiniams lietuviams? Bet jis išdrįso nors porą pasisavin-ji. O dabar, rusams vėl okupa-jei p. Ambrazaitis ir jo bičiuliai nustotų šaudė ir sayuosius ir visa artilerija nukreiptų į pavergtos Lietuvos ir visos krikščioniško-sios civilizacijos priešą — rusi-kąjį komunizmą? (LKDS biuletinis)

1863 metų sukilime bu-davo lenkinių? Ar lenkai gali pri-lygti kankiniams lietuviams? Bet jis išdrįso nors porą pasisavin-ji. O dabar, rusams vėl okupa-jei p. Ambrazaitis ir jo bičiuliai nustotų šaudė ir sayuosius ir visa artilerija nukreiptų į pavergtos Lietuvos ir visos krikščioniško-sios civilizacijos priešą — rusi-kąjį komunizmą? (LKDS biuletinis)

Prasidėjus 1863 metų sukili-mui prieš rusus, inžinierius ka-pitonas R. Kalinauskas, nenorė-damas kovoti prieš savo tau-tiečius, iš kariuomenės pasitrau-kė ir netrukus pats prisidėjo prie sukilėlių. Vyriausioji su-kiilimo vadovybė paskyrė jį su-kiilimo vadu Lietuvoje, su būsti-ness Vilniuje. Šias pareigas Kali-nauskas sutiko priimti su sąlyga, kad nereikėtų daryti mirties sprendimų. Po dešimties mėne-sių Muravjovo koirko įšakymu Kalinauskas buvo suimtas ir nu-teistas pakarti, bet liko gyvas, užtarus buvusiems jo draugam rusams. Kaip matosi iš jo biografijos, jis buvo tikras lietuvis ir Sibire išgyveno 10 metų, bet miręs Lenkijoje, Vadovyčiuose, 1907 metais. Bet dabar lenkai, kun. Rafaelį Kalinauską pasisavino panašiai kaip ir Adamą Mice-vičių, Kosciušką ar Pulaskį. 1863 m. sukilimo vadų tarpe buvo ir kun. A. Mackevičius, bet kuomet rusam pavyko jį su-čiupti, tai jis buvo pakartas Kau-ne per Kalėdas. Atrodo, kad tremtyje turime kunigų vienybę, keletą vyskupų ir šiaip su aukštu išsilavinimu katalikų rašto žinovų, bei istorikų. Bet kažkaip visi šalti ir abejingi, niekas neužsimena ir nesudaro jokių komitetų ko-voti už tuos kankinius, kad iš jų nors keli būtų paskelbti pa-laimintaisiais, bent tokie, ku-rie buvo geri katalikai ir kovoję

Sunkus moters gyvenimas rašytojos Žemaitės "Marčioje"

Rašytoja Žemaitė gerai pa-žinojo Žemaitijos kaimo gyve-nimą, todėl savo raštuose iške-lė kaimo žmonių problemas, vi-sokias negeroves. Daug proble-mų tame kaime iškyla, nes šei-mos dažniausiai sukuriamos ne iš meilės, bet dėl pinigų, geros žemės gabalo ir t. t. "Martii" yra realistinis ir pats geriausias Že-maitės kūrinys. Jame pasakojama, kaip Vingių sūnus Jonukas buvo priverstas vesti Driežų Katrę. o Katrė taip pat buvo tē-vo verčiama tekėti už Jonuko. Katrė buvo darbšti ir tvarkinga, nors negraži mergina. Visi Vin-giai — tėvas, motina ir Jonukas — labai apileidę, tinginiai, ne-švarūs, labai tamsūs žmonės. Katrė, kuri buvo švelni, gera, darbšti, buvo labai sunku Vin-gių ūkyje. Atrodo, kad ji ten pakalo visai iš kito pasaulio į šiurkščią Vingių aplinką. Ji gal-vojo, kad, nors ir per prievartą

ištekėjusi už Jono, bandys su-kiurti daug geresnį gyvenimą. Ji labai kenčia nuo Vingių ir rea-liai kaimo žmonių problemos, vi-sokias negeroves. Daug proble-mų tame kaime iškyla, nes šei-mos dažniausiai sukuriamos ne iš meilės, bet dėl pinigų, geros žemės gabalo ir t. t. "Martii" yra realistinis ir pats geriausias Že-maitės kūrinys. Jame pasakojama, kaip Vingių sūnus Jonukas buvo priverstas vesti Driežų Katrę. o Katrė taip pat buvo tē-vo verčiama tekėti už Jonuko. Katrė buvo darbšti ir tvarkinga, nors negraži mergina. Visi Vin-giai — tėvas, motina ir Jonukas — labai apileidę, tinginiai, ne-švarūs, labai tamsūs žmonės. Katrė, kuri buvo švelni, gera, darbšti, buvo labai sunku Vin-gių ūkyje. Atrodo, kad ji ten pakalo visai iš kito pasaulio į šiurkščią Vingių aplinką. Ji gal-vojo, kad, nors ir per prievartą

asta Kizytė, VII kl. Iš "Aušros Spindulėlių"

— Lesek Valensa pareiškė, kad Solidarumo unijos bus at-gaivintos ir veiks. — JAV nutarė duoti Čadui priešlėktuvių patrankų, kad galėtų apginti susisiekimą nuo Libijos lėktuvų. • Mūsų žemė sukdamosi ap-link saulę kasdien padaro 1,601,604 mylias. • Žmogus, kuris nemato gėro kituose, yra pats nedoras.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

- SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
- SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.
- SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.
- SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudimą. — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiui.
- SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus, suma temoka tik \$3.00 metams.
- SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

- LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1864 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet neseniai, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macduo, P. Jonko, V. Stankos J. Ranko, dr. Kazio Grinaius, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis b M. K. Ciurionio, M. Šileikio, V. Kasubos, A. Rikštelės ir A. Varnų kūrybos paveikslais, 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.
- DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių žodžių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedalnuojan tiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.
- VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buitės lito ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduoama tik už \$2.
- LIETUVISKASIS PAMARTS, Henriko Tomo-Tamalauskio komial parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apeškių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodami vitovardžių pavadinimai ir jų vertinimai į vokiečių kalbą. Laba nandingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$4.
- KĄ LAUMES LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie asmeninį ir vietos neprik. Lietuvoje ir plb maistais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 254 puslapius bet kainuoja tik \$3.
- JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a Furgio Jaknako knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poe-ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$5.
- MATEJIKOS NOVELĖS, M. Eozencko kūryba, J. Valašič perėjimas, 204 pusl. Knygoje yra 30 sąmojingų novelių. Kaina \$3. Knygos paimamos Naujienose, 1736 So. Halsted St., Chicago IL 60608. [Knygos] paimamos, pildomi šalinį pasitarimo šalininkai

GIFT PARCELS TO LITHUANIA
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
Maistas iš Europos sandėlių.
MARJA, NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737
V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNĖI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

Inž. LIŪDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip
IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunim ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.
Kaina \$25. Kiečių viršelis. Pajūtai \$2.
NAUJIENOS
1736 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

VEDYBOS SIANDIEN IR SENIAU

Praeitą šeštadienio vakarą teko būti kaimynų vestuvėse. Po bažnytinio palaiminimo susirinkome į svetingą pabaliavoti. Kadangi jaunojo tėvas yra pasiturintis biznieriū, tai svečiams nieko nesigailėta.

Pastatė tris bačkas alaus, kečioliką kvortų degūnes, na ir prisigėrėm tiek, kad per barzdą varvėjo. Vaikėzai ėmė stumdytis. Pagaliau susimušė, apsidrasė veidus ir drabužius.

Senesnius, kurie nebegalėjo išstiepti kojų, nunešė ir imėte į automobilius.

Sekandį dieną atbėgo pas mane jaunosios tėvas ir klausia ar nemačiau jo žento. Kur tu jį matysi, nes aš pats vos, vos namus suradau.

Jaunavėde parvažiavusi be vyro. Koks susirūpinimas ir piktnumtas, jūs negalite įsivaizduoti, Leidomės ieškoti laidoko žento. Atsiklausė vieno, kito, pagaliau užtikom jį pas Juozą Titnagą. Mat, per klaidą jis pasigriebė savo pamergę — Titnago dukterį ir išdūmė. Tai tau ir pirmoji naktis.

Išbarėm iškoliojom, o jis icilius, tik nusišypojo: "Koks skirtumas", sako jis, "Elizabeth pažinau tris metus prieš vestuves". Mano laikais tokių atsitikimų

nebūdavo. Kada aš pamylėjau savo pirmąją žmoną, nedrįsdavau prie jos prieiti, o tuom labiau palytėti. Tarpininkaujant vyresniesiems, pagaliau sutarėm duoti užsakus.

Bet vieną vakarą mane pagriebė kokia tai pagunda ir aš nubėgęs pas savo nuplytėtinės motiną sakau:

— Prieš apsiavedimą norėčiau pamatyti kaip atrodo Viktutė be drabužių.

Motina biskį nustebo, pasijuokė ir po valandėlės prabilo:

— Jūs esat gana keistas, bet ką padarysi — aupyte — kvailyste. Jūsų žingeidumą aš patenkinsiu. Savo pažadą ji tikrai išpildė. Kada Viktutė nuėjo į vonią maudytis, man buvo leista pažiūrėti per rakto skylutę.

Pastovėjęs dešimtį minučių aš grįžau atgal ir sutinku nekantraujančią motiną.

— Nu, ką, ar patinka mano dukte? — paklausė ji.

— Labai ir labai! — Ji turi gražiausią nosį ir akutes... atsakiau aš. Ir tai buvo gryna teisybė.

Taip mes žiūrėjom į moterį keturiasdešimt metų atgal! O dabar, Džieve, mano Džieve, tikras perversmas!

Jūsų Pantaplis

RAMINANTI ŽIDŽIAI

Makowker labai sunkiai serga. Jis pasiūkaukė žmona Rebeką ir sako:

— Aš jaučiu, jog ateina galas. Tau paliksiu krautuve, kurią gerai prižiūrėk. Esi dar jauna ir susiradusi pirmutinį vyrą ištėkė už jo. Jei tai prižadai, tai aš galėsiu ramiai mirti...

— Taip, taip, gali mirti. Aš jau esu su vienu kaip ir susižiedavusi.

SALIAMONO TEISMAS

Dvi moterėlės ateina pas viršaitį, nešamos žąsį. Kiekviena ukrina, jog žąsis priklauso jai.

— Barbora, ar žąsis priklauso Agnieškai?

— Agnieška, ar žąsis yra Barboros?

— Ne.

— Tokiam atvejyje žąsį pasiimsiu aš, nes sakote, kad ji nei vienai, nei antrai nepriklauso.

PASIKALBĖJIMAS PRIE EŽERO

Vyrui besėdantį laivelį žmona išpėja:

— Brangusis, būk atsargus, kad neprigertum.

— Nesibijok, aš moku gerai rkluoti ir pats plaukti.

— Bet dėl visko palik pas mane laikrodėlį ir pinigė.

GERAS PATARIMAS

— Ponas daktare, ką turiu daryti? Lipdama į viršų aš vos vos galiu sugauti kvapą.

— Jeigu taip, tai eik laiptais tik ir apacia.

DU DIKTATORIAI

Dviejų draugų susitikimas

Meškis išlaužia iš Maskvos Ber Klaipėdą Lietuvos. Berlyną čia, čia, čia atidūmė jis nakčia.

Ji sutiko Berlyne, Rūksta dūmai kamine, Verda košė pikš, pikš, pikš, Du draugčiai susitiks.

Zdrastuvui, arai, aš jau čia, Mes kalbėsim paslapčia. Tas pat rūpi mums abiems, Kad pasaulis tekt tik dviems.

Spaudžia rankas draugingai ir pučiuojas meilėngai. Vienon lovon drimba du, Ir sapnuoja jie abu.

Vienas siekia Lenkijos, Antras nori Lietuvos. Užteks, broli, man ir tau, Persiplėšim jas pusiau.

Persapnuota jau naktis, Sumezgiota sutartis, Pasirašė brikš, brikš, brikš, Draugiškumas neįstiks.

Džiaugės meškis širdyje, Jau perlėsta Lenkija. Sukasnojo am, am, am, Kasnis geras kliūva jam.

Aras tarė: ganą tau, Pasilieku kitus sau. Tūpkis, broli, už tvoros, Aš gi sieksiu Lietuvos.

Nagai riesti abiejų, Susikibo už plaukų, Rovės, plėšės lig mirties, Nesilaikė sutarties.

Aras kirtu šen ir ten, Meškis grūzdo prapultin. Aras mane lizdą sukt', Meškai ėmė gaurai smukt'.

Meškis šaukė oi, oi, oi, Mano kelnės nusmukus tuoj. Dėdė Samai, ar matai, Man prisieina jau riestai.

Dėdė Samas su liutu, Bėgo ginti tu-tu-tu. Aro plunksnos kaip matai, Nudulkejo skarmalai.

Kad meška tik nepadvest', Kumpius, sviestą ėmė vežt', Rugių, miltų, avių, Ginklių, plieno, geležų.

Nenumatė to pirmiau, Angis antjy rangos jau. Galvą kiša iš anties, Taiko Dėdai už gerklės.

Perkūnas

MAUDYNESE

Policininkas, priėjęs prie jaunos merginos, klausia:

— Ką pasakytų tau motina, pamąčius kaip mažai esi apsirėdžiusi?

— O, aš žinau, kad ji užpyktų, nes be leidimo pasiskolinau jos "bathing suit".

• Tūlas dievobaimingas žmogelis norėjo man įrodyti, jog laisvamaniui suėda visą mėšą. Girdi, jei čia būtų tiek pasininkų, kiek anais laikais Lietuvoje, tai mėšos neturėtume kur dėti. Aš jau bandžiau paaiškinti, jog Indijos žmonės mėšcs kaip ir nevalgo iššitus metus, bet "pork-čiapo" ten sunku rasti ir su žiburiu.

— Sveikas gyvas, tėve!

— Karšta, bet aš dar laikausi.

— Tu laikykis, nes tai lengviausias dalykas. Tu žinai, kad dabar gydytojai liepia visiems vyresnio amžiaus žmonėms karštomis dienomis niekur neiti ir nieko nedirbti.

— Aš tą girdėjau, bet tai ne toks lengvas dalykas.

— Dirbti tai gali būti sunkus dalykas, bet nedirbti neturėtų būti jokio sunkumo.

— Nesakau, kad sunku, bet žmogus, visą gyvenimą ką nors daręs, negali būti be darbo. Darosi peramu, kai nedirbi.

— Neramumas ateis ir praeis, bet nereikia sunkiai dirbti, nes dirbant širdis priversta dažniau ir sunkiau plakti. Kada normaliai plaka, tai gali savo pareigas atlikti be jokio pavojaus. Širdis taip sudaryta, kad ji gali plakti ir plakti. Kol ji normaliai plaka, tai širdies priepuolio neturėsi. Kada sunkiau dirbi, tai verti ją smarkiau plakti ir susidaro pavojus, bet nedirbant gali ramiai didžiausius karščius praleisti.

— Man atrodo, kad Jakaičio širdis turėjo labai smarkiai plakti. Jis praėitą pirmadienį turėjo būti teisme, pasakyti teisei.

• Daugel krito nuo ašmenų kardo, bet daug daugiau krito nuo liežuvio.

• Dags ir erkėtis duria skau žiaun.

• Daugiau galėjosi kalbos, negu tylėjimo.

• Tylėjimas yra geriausias atakymas neišmanėliui.

— Teisėjas jam davė 30 dienų pagalvoti, ką jis gali pasakyti. Ką jis norėjo sakyti, dabar jau nebetiks... Ir už mėnesio jau karščių nebus, teismo išsisukti negalės.

— Teisėjas jam davė 30 dienų pagalvoti, ką jis gali pasakyti. Ką jis norėjo sakyti, dabar jau nebetiks... Ir už mėnesio jau karščių nebus, teismo išsisukti negalės.

— Teisėjas jam davė 30 dienų pagalvoti, ką jis gali pasakyti. Ką jis norėjo sakyti, dabar jau nebetiks... Ir už mėnesio jau karščių nebus, teismo išsisukti negalės.

— Teisėjas jam davė 30 dienų pagalvoti, ką jis gali pasakyti. Ką jis norėjo sakyti, dabar jau nebetiks... Ir už mėnesio jau karščių nebus, teismo išsisukti negalės.

— Teisėjas jam davė 30 dienų pagalvoti, ką jis gali pasakyti. Ką jis norėjo sakyti, dabar jau nebetiks... Ir už mėnesio jau karščių nebus, teismo išsisukti negalės.

— Teisėjas jam davė 30 dienų pagalvoti, ką jis gali pasakyti. Ką jis norėjo sakyti, dabar jau nebetiks... Ir už mėnesio jau karščių nebus, teismo išsisukti negalės.

— Teisėjas jam davė 30 dienų pagalvoti, ką jis gali pasakyti. Ką jis norėjo sakyti, dabar jau nebetiks... Ir už mėnesio jau karščių nebus, teismo išsisukti negalės.

— Teisėjas jam davė 30 dienų pagalvoti, ką jis gali pasakyti. Ką jis norėjo sakyti, dabar jau nebetiks... Ir už mėnesio jau karščių nebus, teismo išsisukti negalės.

— Teisėjas jam davė 30 dienų pagalvoti, ką jis gali pasakyti. Ką jis norėjo sakyti, dabar jau nebetiks... Ir už mėnesio jau karščių nebus, teismo išsisukti negalės.

DANGORAIZIUI

Sveikas, dangoraizi! Tiek, juk, girdėjęs Apie tayę aš esu! Tavo šešėlyje, štai aš einu, Bet nepažiūriu net atsидėjės...

Perplaukus platybės gilau okeano, Amerikos sukuryš čiupo mane — Nepadarė jis įspūdžio — ne, Tiek, kiek kiti apie tai, gal, pamano...

Laisvės Alėja Kaune pasiliko Su vienu kitu nemažu namuku: Aš po dangoraiziais žingsniu savu Vaikščioju... Nieko neatsitiko.

Rodos, tas pats Kaunas, rodos... Nu o amžių esu, rodoš, čia... Tik mintys pačiam jau lyg bėga risčia Ir tempą paskubina godos...

Sveikas, dangoraizi! Galvą iškėlęs Ir aš išėjau pamatyti tayę — Manęs tu labai nenustebinai, ne! Lyg Šančių matyčiau ašai bakūžėles.

Mister dangoraizi! Aš, mat, didesnis!... Tu nesujaudinai — vaikštau ramus. Tau tik už ūgi "kreditas" bus — Aš, gi, gal būsiu kur kas amžinesnis!...

Arėjas Vitkauskas

NE TAI GREITAI

Vienas pamokslininkas karštai kalbėjo apie sielos išganymą ir laimingą pomirtinį gyvenimą. Pagaliau jis paprasė atsistoti visų tų, kurie trokštų patekti į rojų. Visi atsistoję, išskyrus vieną moterėlę, kuri sėdėjo. Dvasiškis paklausia jos:

— O tu ar nenori eiti į dangų?

— Norėti noriu, bet tik ne tuojaus...

NETIKELIS

Dėdė mokiņa mažą Kaziuką aritmetikos:

— Vienoje kišenėje aš turiu penkių dolerių, kitoje tris. Kiek iš viso aš turiu dolerių?

— Pirmą parodyk tuomet aš pasakysiu.

GYDYTOJO PATARIMAS

Daktaras pasakoja ofiso vedėjui:

— Tamstai reikalinga daugiau ramumo. Būtų gerai, kad pasiliktumet porą valandų ilgiau ofise, vietoj, kad eitį namo.

APSUKRUS AGENTAS

Kalendorių pardavėjas pasakoja vienai ponutei:

— Pasirinkite vieną iš dviejų: štai šiame yra daugiau švenčių, o aname geresnis oras.

JOS NEGALI ATSPETI

Profesorius apsisotjo vasarniuku, o ne mergaitės...

Saulė tiek kaitina, kad berniukas negali priversti akių. Jam būtina reikalinga pirštų po akilba

Automobilio ratas šubliško ir sukėlė rūpesių vairuotojui, bet tai jo nesulaukys nuo atostogų Pacifiko salose.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays,

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year; other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$45.00
pusei metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

į Bostoną, tai pradėjo dirbti pėsčiomis.

Bostone jis įstojo į Lietuvos Socialistų Sąjungą, bet greitai persimetė į kairųjį socialistų sparną. 1919 metais jis jau stojo net į Amerikos komunistų partiją. Jis, neturėdamas jokio įgaliojimo, atstovavo lietuvius darbininkus Amerikos komunistų partijos pasitarimuose.

Bimba, dailidės darbu susitaupęs pinigų, įstojo į Valparaiso universiteto laisvų klausytojų kursus. Pramokęs anglų kalbos, jis pradėjo skelbti komunistines idėjas. Daugiausia jas skelbė Valparaiso lietuvių studentų tarpe. Angliškai dar nemokėjo, bet bandė ir amerikiečiams aiškinti Rusijos padarytą "revoliuciją" ir dideles visuomeninio gyvenimo pakaitas.

Valparaiso universiteto vadovybė pasikvietė Bimbą pas universiteto administratorių, kuris Bimbai priminė apie socialistų žudynes pačioje Rusijoje. Bet Bimba savo tašė. Jis sakė, kad visoje Rusijoje turi persitvarkyti visas gyvenimas. Kas kliudo naujai santvarkai, tas turi būti pašalintas. Tokį "revoliucionierių" Valparaiso universitetas pavarė. Bimba nebaigė jokio kurso ir negavo jokio laipsnio. Bet kai Bimba nuvyko į rusų pavergtą Lietuvą, tai Kapsuko universitetas Vilniuje jam davė "istorijos daktaro" laipsnį. Bimba, neišėjęs net gimnazijos kurso, Vilniuje buvo pripažintas istoriku "už parašytus veikalus". Amerikoje visą reikalą Bimbai sugadino Amerikos komunistų partijos sekretorius B. Gitlow, pabuvęs šešis mėnesius Rusijoje ir priėjęs išvados, kad Rusijoje jokios komunistinės sistemos nėra ir būti negali. Tarp užsieniečių, dirbančių rusiškai komunistinei sistemai, Gitlow paminėjo ir Antaną Bimbą, atstovaujantį Amerikon atvažiavusių lietuvių grupelę.

A. Bimbos palaikus išvežė į Rokiškį

Vakar Čikagą pasiekęs Gintasis Kraštas aprašo, kaip Ilzė Bimbienė iš New Yorko atvežė į Rokiškį praeitais metais Amerikoje mirusio Antano Bimbos palaikus.

Antanas Bimba, kaip rašo Bimbos gyvenimą gerai pažinęs Leonardas Aleksejūnas, Amerikon atvažiavo "laimės ieškoti", nes gyvenimas tuomet rusų pavergtoje Lietuvoje buvo gana sunkus. Jis neužsimena, kad Bimba būtų vedęs kovą prieš rusų primestą valdžią lietuviams, tik sako, jog gyvenimas ten buvo "gana sunkus".

Ką Bimba Amerikoje darė ir ko jis vengė daryti, sakyti ir rašyti, Amerikos lietuviai gana gerai žino. Bet jie nežino, kaip pavergtoje Lietuvoje Bimba buvo sutiktas, pagerbtas ir palaidotas. Bimbos šalininkų Amerikoje beveik nebeliko, o ilgus metus jo redaguota laisvė liko ne tik be skaitytojų, bet ir be rašytojų. Svarbiausieji Laisvės bendradarbiai yra Ieva Mizarienė, kurį laiką gyvenusi su Bimba, bet jo buvo paprašyta išsikraustyti iš jo buto ir daugiau ten kojos neįžengti, ir Rudolfas Baranikas, 1938 metų rudenį atsiradęs Amerikoje ir visą laiką trynęs tarp Vilnės, Laisvės ir įvairių buvusių komunistinių organizacijų. Mizarienė ir Baranikas parašo Laisvės vedamuosius ne nuo Bimbos mirties, bet nuo Bimbos susitrenkimo, kai jis savo automobiliu, važiuodamas namo, trenkė į šviesos stulpą, sudaužė savo mašiną ir pats liko be sąmonės. Policija iškvietė greitosios pagalbos mašiną ir išvežė Bimbą į ligoninę. Porą metų prieš mirtį Bimba jau nieko nerašė. Išvytoji Mizarienė perėmė Laisvės redakciją, o vėliau ji įtraukė ir Baraniką, bemokslio Leono Joniko lietuvių kalbos bei marksizmo-leninizmo doktrinos dėstytoją.

Antanas Bimba gimė 1894 metais rusų caro pavergtoje Lietuvoje, Rokiškio apskrityje, Valeikiškių kaime. Amerikon jis atvyko 1913 metų rudenį. Jis nebuvo baigęs jokios mokyklos, bet buvo pramokęs skaityti ir rašyti. Jis mokėsi iš gyvenimo. Namie buvo pramokęs dailidės darbu. Mokėjo lentas piauoti ir lentynas daryti, o kai atvyko

Komunistų partijos Centro komiteto sekretorius knygai pasirodžius, federalinis teismas pradėjo klausinėti Antaną Bimbą. Jis visą laiką gyveno Amerikoje, dirbo maskvino komunizmo spaudoje, bet išsiūsojęs gyvensi komunistu nesąs. Jis vadinosi "pažangiu veikėju", bet kratydavosi komunizmo. Jei kas Bimbą pavadindavo komunistu, tai Bimba visomis keturiomis gindavosi.

Tuo tarpu šiandien, Bimbai mirus, pavergtoje Lietuvoje okupantė leidžiama lietuviškoji spauda aiškiai prašneko, kad Antanas Bimba nuo 1919 metų buvo komunistų partijos narys ir su sovietiniais komunistais glaudžiai bendradarbiavo.

Estė Ilzė Bimbienė Bimbos palaikus nuvežė rusų pavergton Lietuvon. Ji nuvažiavo tiesiai į Rokiškį. Bimbos gyvenimas mažai kuo surištas su Lietuva ir dar mažiau su Rokiškiumi, bet okupantas turėjo Rokiškyje įrengtą salę, kurioje galėjo prisiminti Bimbos darbą sovietiniam imperializmui.

Rokiškyje pagrindinę kalbą apie A. Bimbą pasakė Pranas Petronis. Bimbos jis nepažino, su Bimba jokių reikalų neturėjo, todėl jis oficialiai perskaitė komunistų partijos jam pakištą parašytą kalbą. Petronis buvo Lietuvos kariuomenės karininkas, o kai užėjo raudonoji armija, tai jis, užmiršęs priesaiką, perėjo rusų karių tarnybon ir tapo Sovietų žvalgybos viršininku. Per Petronio rankas perėjo kiekvienas lietuvis, paimtas Sovietų kariuomenėn, bet Bimba ir tą skaičių neįėjo. Petronis, kaip "Tėviškės" draugijos pirmininkas, apmokėjo Bimbienės ir dabartinio josios palydovo Baraniko kelionę į rusų pavergtą Lietuvą.

Antrojuoju kalbėtoju buvo A. Laurinčiukas, amerikiečiams pažįstamas, dabartinis Tiesos redaktorius.

Trumpai pakalbėjo žurnalizmo katedros docentas Bronius Raguotis ir Ilzė Bimbienė. Raguotis kalbą skaitė, o Bimbienė kalbėjo lietuviškai. Ji, gyvendama su Bim-

Laisvės Alėja Kaune

Meta rinkon bilijonus, kad doleris nebrangtų

Iš New Yorko, Ciuricho. Tokijo ir Bonos ateinančios žinios sako, kad amerikiečiai šiomis dienomis metė rinkon bilijonus doleriu, kad dolerio vertė nebrangtų.

Atrodo, kad amerikiečiai turėtų džiaugtis brangstančiu doleriu, tuo tarpu finansinius Amerikos reikalus tvarkantieji atsakingi amerikiečiai praeitą savaitę ir šios savaitės pradžioje metė biržon šimtus milijonų dolerių, kad tas doleris visai neišmuštų iš dabartinės ekonominės lygsvaros visą laisvojo pasaulio finansinį gyvenimą.

Gen. Charles de Gaulle buvo įsitikinęs, kad frankas dominuos ekonomine rinką, kai ištrauks iš Amerikos dolerį rėmusias aukso atsargas, bet jo apskaičiavimai nebuvo tikslūs. Dabartinė prancūzų vyriausybė visai ki-laip galvoja. Kada Amerikos finansų administracija praeitą savaitę pranešė Prancūzijos prezidentui, kad nori sustabdyti dolerio vertės kilimą, tai prancūzai mielai noru prisidėjo. Praeitą penktadienį jie turėjo mažas

dolerio atsargas, bet sutiko jas mesti rinkon. Prezidentas supranta, kad ekonominė lygsvara šiandien yra svarbiau negu doleriu, kad dolerio pabrangimas franko ar dolerio pabrangimas.

Prezidento Reagano nutarimas pradėti Amerikos karo jėgų manevrus beveik visu mėnesiu anksčiau negu pirma buvo paskelbta, pajudino dolerį. Kai Amerikos lėktuvnešis, septynių karo laivų lydimas, priartėjo prie Nikaraguos vandenių iš Pacifico, dolerio vertė dar labiau pakilo. Keturių Amerikos valstybių prezidentai kvietė prezidentą Reagana į Cancun salą susitikti su diktatoriumi Castro, bet prez. Reaganas nerado reikalo su juo tartis, o įsakė Honduro valstybėje iškelti 4,000 Amerikos karių, tai dolerio vertė dar daugiau pakilo.

Kubos diktatorius pasipiktino šiuo prezidento elgesiu. Sustabdymas laivų, plaukiančių į Nikaragą ar iš Nikaraguos, bus skaitomas karo veiksmu, sakė diktatorius, bet antroje kalbos pusėje jis jau pareiškė, kad gali atsukti iš Nikaraguos visus Ku-

bos patarėjus. Dolerio vertė lyginama su aukso. Prieš dvi savaites aukso uncija kainavo \$450. Amerikos karo laivams atplaukus prie Nikaraguos vandenių ir prezidentui atsisakius kalbėti su Castro, aukso vertė nukrito iki \$425.

Praeitą savaitę beveik kiekvieną dieną aukso vertė krito. Kai aukso vertė krinta, tai dolerio vertė kyla. Aukso uncija beveik kėsčiau buvo galima nupirkti už mažesnę dolerių sumą. Praeitą ketvirtadienį aukso uncija galėjai nusipirkti už tiktai \$413.90. Penktadienį ta pati uncija kainavo jau \$412.40.

Amerikos finansinė vadovybė penktadienį metė rinkon vieną bilijoną dolerių, kad biržos biznieriui galėtų įsigyti tiek dolerių, kiek jie nori. Tuo pačiu metu Šveicarijos, Vokietijos, Japonijos, Prancūzijos ir Anglijos bankai metė rinkon šimtus milijonų dolerių, kad užsienio biržų savininkai galėtų įsigyti tiek dolerių, kiek tiktai nori.

Atrodo, kad šios savaitės pradžioje dolerio kilimas sustojo. Dabar aukso unciją galima gauti už \$413.

Doleris jau seniau kilo, bet daugelis to neįėjo. Federalinio Rezervų Banko pirmininkas pakėlė mokėstį už dolerio paskolas, kad žmonės mažiau skolinėtų doleriu.

Dolerių neskolino, nenorėjo už paskolą mokėti didesnių nuosimčių, bet tais paketais nuosimčiais pasinaudojo užsienio bankai. Jie milijonus dolerių perkėlė į Amerikos bankus, kad (Nukelta į šestą puslapį)

J. PUŠENAS

SUSITIKIMAS MONTANOJ

(Tęsinys)

— O kokią teisę tu turėjai plėsti pinigus iš banko? Ar tu esi teisingas? Kokio teisingumo tu iš manęs nori? Nelauk, kad plėšikas būtų teisingas.

Jiedu baigia valgyti pietus, ištuština dar po vieną stiklą ir abu tyli, tik jų mintys veikia ir akyse sužiba nepasitikėjimas. Smartis atsikelia.

— Nagi, ką darysi, jei tokie dalykai. Einame į banką ir atsiskaitysimė. Bet kokią garantiją aš galiu turėti, kad tu vėl iš manęs nepareikalauai? Tu gali prašvilpti šiuos pinigus, paskui ateisi ir vėl tau duok.

— O kokios tu norėtumei garantijos? Rašto iš manęs tu nepriimsi, nes tas bus tau pavojinga. Tau turi užtekti mano žodžio.

— Ar gali būti tavo žodis ko nors vertas, juk tu pats pasakei, kad plėšiku negalima pasitikėti.

— Nu, tai kaip sau nori, Smarti, nori tikėti, nori netikėti, aš tau sakau, kad daugiau iš tavęs nepareikalauai. Kai mes pasidalinome grobį, aš to tau tuomet nepasakiau, ir todėl šis mano pareikalavimas nėra mano žodžio sulaužymas.

Smartis apsimoka už pietus ir jiedu išeina į gatvę. Jis a simerka, kad Sobaldis savo automobiliu neužrakino o gal ir raktus paliko. Bus gera proga Smarčiui savo planą vykdyti. Ką nors su-

planuoti jis tikrai sugeba. Argi jis neris išėities ir dabar? Keletą žodžių sumesdami, jie prisitari priė Sobaldžio automobilio. Jis tikrai neužrakintas. Jiedu susėda. Smartis pasieško po kišenės.

— Nejaugi būsiu raktus pametęs? O gal idėjau čia? — jis atidaro spintelę ir randa raktus. Sobaldis turi paprotį laikyti atsarginį raktą automobiliu. — Štai čia ir palikęs, gerai, kad nepamečiau. Kažin ar man vairuoti, gal truputį per daug nugėriau. Gal nieko.

Jis užveda motorą. Staiga jis atsisuka. — Sargaila, tu esi plėšikas! — Toks pat, kaip ir tu. Tu dar ir žmogžudys. — Kam taip skaudžiai, aš save ir tave gin-damas jį nušoviau.

Jis vėl išjungia motorą, išima raktelį ir dedasi į kišenę, ilgai laiko raktą kišenėje ir galvoja. Šis parkinimo kiemas priklauso supermarketui ir šiuo dienos laiku yra gan tuščias, tik kelios mašinos. Niekas nematė jų ateinant. Jei jis jį čia nušaus, niekas nė balso negirdės. Be to, niekas negalės jo įtarti šovus žmogų, kažkokį nepažįstamą, ir dar gi automobiliu, su kuriuo jis pats atvažiavo.

— Aš manau, truputį palaukime, kol man ap-svaigimas praeis, ir tuomet važiuosime į banką. Sargaila kažką nujaučia. Jis norėtų tuojau vykty.

— Aš daug laiko neturiu, man dar šiandien

reikia išvažiuoti, o rytoj turiu pasirodyti policijai.

— Paspėsi, dar bus daug laiko. Gavęs pinigų, galėsi lėktuvu skristi, jei norėsi. — Jis atsargiai ištraukia revolverį ir kelia jį aukštyn, pamaužu taikydamas į Sargailos galvą. Sargaila staigiu judesiu trenkia Smarčiui į ranką, revolveris nukrinta. Tuo pat momentu jis atidaro automobilio duris ir šoka lauk.

Būtinai dabar Smartis turi jį pagauti ir baigti su juo. Jei Sargaila pabėgs, tai tikrai dabar jį išduos. Smartis nebegalvoja, kad gali kas pamatyti, vienintelis noras nušauti Sargailą užvaldo jį. Jis čiumpa revolverį ir šoka vartis. Jis dar netoli. Truputį pataikęs paleidžia šūvį, ir dar vieną. Sargaila susvirduliuoja ir krinta. Atsiranda žmonių aikštėje, vieni išeina iš krautuvės, kiti išlipa iš automobilio. Smartis nekreipia dėmesio, pribėga prie gulintį Sargailos ir dar paleidžia šūvį, grindinys apie gulintį Sargailą raudonai dažosi. Moterys suklykia ir žmonės iš aikštės dingsta. Aikštėje nieko nesimato. Jis dar pajudina Sargailą, bet šis jokių gyvybės ženklų neberodo. Tuo pat momentu jis pastebi į koki pavojų jis pateko. Čia buvo keletas žmonių ir visi jį gerai matė. Kas nors pašaukė policiją. Kaip jis pasiaiškins? Sakys, kad jis buvo banditas ir užpuolė aikštėje atimti iš jo pinigus. Bet jis buvo neginkluotas ir jis nušovė iš užpakalio, jį vydamas, dar šovė į gulintį. Jie suims jį, išaiškins visą jo praeitį. Vie-

nintelis išsigelbėjimas išnykti iš čia, tučiuojau, gal niekas jo nepažino.

Tekinas jis nubėgo prie automobilio, bet girdi, kaip policijos automobilio sirena artėja. Užsiveda automobilį ir visa jėga spaudžia į gatvę, į priešingą artėjančios policijos sirenos pusę.

Smartis miestą gerai pažįsta, pasuka į greitąją gatvę, paskui dar į kitą. Sirenų staigimo jau nebesigirdi. Policija jo pėdas pametė, bet ar ilgai? Jis lekia dideliu greičiu, visoki atsargumą pamiršęs ir žiūri, ar neatsiveja. Bet kur jis nuvažiuos? Jis turi pasiekti namus, bet kaip? Iš tolo jis pastebi mažutį lauko kelią pakalnėje, pasisuka juomi iš vieškelio, pavažiuoja vieną kitą mylią, o už kalvos pamato mažus krūmus slėny. Įvažiuoja į juos, pasislepia ir nutaria čia laukti nakties.

Nedideli krūmai, bet gana tankiai sužėlę, gerai slepia automobilį ne tik iš šonų, bet ir iš viršaus, jei kas stebėtų nuo kalvos arba iš oro. Ir automobilio spalva žalia. Sudžiūvusioje žvyro žemėje automobilis nė vežių nepaliko.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK
SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL 233-8553
Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko skinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popietį,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofisio telefonas: 776-2888,
Residencinio telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdraudimas
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortelėmis.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atostumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1499 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja — Aldona Deukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60628
Telef. 778-6374

Vasaros prieblandų turta

Kuomet juoda naktis
Ima skęsti sparnus,
Tuomet ilsis mintis,
— Vakars toks įstabus...

Tuomet skęsta jausmai
Į mėlynę dangaus,
Ir išbunda geismai
Iš ramumo skaistaus.

Ir užmiršti žaizdas
Padarytas širdy,
Lieka miela viskas —
Visas jausmo ugnys...

Galva kaista jauna
Nuo minčių įvairių,
O naktelė šilta
Ją pripildo vaizdų.

Lankų veidas platus
Apsikloja rūkais,
Noris gult į žiedus
Ir grožėtis sapnais.

Štai jau limpa akis,
Oi, miegoti saldu,
— Ir motutė — naktis
Tave dengia sapnu...

Arėja Vitkauskas

• Pirmiau laimingų žmogum skaitėsi tas, kuris laimėdavo ant arkliukų. Šiandien gi laimingų yra tas, kuris gali praleisti atostogas kur nors prie ežero arba gražaus miškelio.

• Du dalykai sunku įgyti, bet lengva išleisti — centas ir sveikata.

• Žodžių gausybė nėra ženklas išminties.

KNOW YOUR HEART

Every hour your heart gets fresh energy through enough oxygen to make a 100% difference in the end of a 24-hour day.

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

Nuo 1914 metų

MIDLAND FEDERAL SAVINGS aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

2657 W. 69th STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400

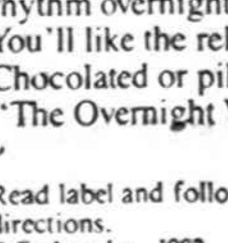
8929 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60455
Tel. 598-9400

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, IL 60632
PHONE 254-4470

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning.

Chocolated or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

V. ŠVABIENE JURATĖ IR KASTYTIS

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

• Vištiena būna skanesnė ir gražiau atrodo, jei prieš keptant pavolijama ne miltuose arba duonos trupiniuose, bet pieno milteliuose.

• Užuot konservavus kai kuriuos vaisius ar daržoves, partartina užšaldyti jų sultis. Pamidorų sultys išlaiko geresnį skonį negu konservuoti pamidorai. Reikia nuplauti reikiama kieki pamidorų supiaustyti juos į dalis, užpilti reikiama vandeniui ir užvirus, virinti ant mažos ugnies 10 minučių. Po to iškošti per sietelį, šaukštu sutrinti pamidorus ir įdėti po pusę valgomos šaukšto druskos kiekviename 8 oz. kiekiui, supilstyti indus ir, atšaldžius, laikyti vėsioje vietoje.

• Moterims yra svarbu žinoti, kad gatvės arba turguose parduvinėjami cheminiai parfumai, savo pavadinimu ir bonkelių išvaizda labai artimi žinomiausių gamyklų parfumams (vienas tokių yra garsiai reklamuojamas "Essence of Chanel Nr. 5" parduvinėjamas po 3 ar 5 dolerius), išgaravus iš jų chemikalams, lieka tik vanduo. Taip pat parduvinėjama ir visokie blizgantieji laikrodžiai, sudėti į pliusines dėžutes. Už panašius į gerai žinomus Omega arba Hamilton laikrodžius, jie prašo tik 25 ar

ba 35 dolerius. Tikrųjų Omega ir Hamilton laikrodžių kainą krautuvėse siekia iki 200 dolerių. Bet gerai išžiūrėjus galima pastebėti, tokius užrašus: Omega (ne Omega) ir Hameton (ne Hamilton). Jie rinkoje kainuoja nuo 7 iki 10 dolerių.

• Piaustyti švieži obuoliai, naudojami apkepimams ir salotoms, greitai pajuoduoja. Norint to išvengti, reikia juos pavilgyti citrinos bei apelsinų sūka.

• Valgomasis daržovių bei sėmenų aliejus yra 100% riebumo. Tuo tarpu sviestas yra tik 82% riebumo. Arbatinis šaukštelis aliejaus turi 40 kalorijų, o tiek pat sviestas — tik 34 kalorijas.

• Daugelis klaidingai galvoja, kad šviežios dešros fermentuojasi ir jas laiko ilgiau šaldytuvuose. Deja, jos gali būti šaldytuve tik tiek laiko, kiek jame būna šviežia kiaudiena. Ilgiau pabuvusios dešros įgauna gaizių skonį.

• Mediniai šaukštai, lėkštės ir daržovių dubenėliai reikalauja specialios priežiūros. Daugeliu atvejų pakanka juos nuvalyti popieriniu rankšluosčiu, pamirkytu šaltame vandenyje. Jei reikalinga, tai plauti tik drungname vandenyje. Visais atvejais medinius indus reikia rūpestingai nusausinti ir duoti jiems išdžiūti. Niekuomet mediniuose

induose nelaikyti pieno. Lėkštėse lėkštėse maisto kvapas panaikinamas drugno vandens ir sodos mišiniu. Jei indai praranda blizgesį, reikia jų paviršius patrinti švelniu stiklo popierium ir suvilgyti sėmeniniu aliejum. Jei indas yra naujas ir niekuo ne-dažytas, reikia jį pakartotinai išlepti mineraline alyva, kad jis blizgėtų.

• Siūlu išsikępti slyvų vyniotinį. Reikia: 300 g. miltų, 25 g. mielių, 50 g. cukraus 1 kiaušinis, 50 g. margarino, druskos, pieno, 1 kg. slyvų, maltų džiovė-sėlių.

Mielės ištrinamos su cukrumi, supilamos į pieną, imušanas kiaušinis, įberiama druskos, išmaišoma ir, supylus miltus, suminkoma tešla. Baigiant minkyti, supilamas ištirpintas margarinas. Ant servetėlės (tešla iškočiojama piršto storumo lakštu, apibarstoma džiovėseliais, apdedama šilvų puselemis, užbarstoma cukrumi ir cinamonu ir servetėlės pagalba suvyniojama. Vyniotinis padedamas į skardą, aptepamas suplaktu kiaušiniu ir kepamas 45 minutes.

Magdalena Šulaitienė

Šventosios upės ypatybės

Į šiaurę nuo Palangos Baltijos jūron iplaukia šventoji upė. Prie pat jūros ji yra nepaprastai gili ir dėl to jau Vytauto laikais čia buvo įtaisytas uostas, kurį vėliau švedai išgriovė ir užvertė akmenimis.

Savo vardą toji upė gavo nuo šventyklos, kuri stovėjo prie pat jos žiočių. Šventoji upė yra 257 kilometrų ilgio, perbėga per kelius ežerus. Jos krantai apaugę medžiais ir vietomis labai gražūs.

Prieš dabartinį karą buvo bandoma atgaivinti šventosios uostą, bet tas darbas buvo staigiai pertrauktas. Naujo uosto įrengimui nemažai buvo sudėta kapitalo.

— Lenkų valdžia baigia leisti iš kalėjimo suimtuosius, kurie pasizadėjo nevesti kovos prieš kariškių vadovybę.

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:
JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštes automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

Laidotuvių Direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

A. T. A.

JUOZUI STRUNGIUI miręs,
nuoširdžią užuojautą reiškio jo žmonai Marijai, dukrai Mildai, broliui Alfonsui, giminėms ir artimiesiems, ir kartu liūdžiui.

STASYS ABRAMAVICIUS

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue
Tel. — 523-3572

NAUJA DR. ERETO KNYGELE

Sveicarijoje gyvenantis dr. Juozas Eretas laiks nuo laiko paruošia lietuviams naudingas pasiskaitas ir brošiūras. Paskutinis jo darbas pasirodė Bazelyje vokiečių kalboje. Tai yra trumpa (31 psl.) brošiūra, kurios antraštė "Apie rusų imperializmą ir mesijanizmą" pilnai apibūdina turinį.

Autorius išryškina mongolišką, bizantišką ir vokišką įtaką rusų tautai ir įtaigoja, kad jų valdovai jau 1524 metais buvo vienuolio Filoteo įtikinti, kad Maskvą yra tiesiogiai Roma, kurios rankose yra žmonijos išganymas. Jis apibūdina rusų valdovų absoliutizmą trumpai charakterizuodamas pasisavintą vakarų Europos monarchų pažiūrą (Luiso XIV žodžiais — "valstybė, tai esu aš") ir aptaria carą Petrą Pirmąjį (jis sujungė Pro-joslavų bažnyčią su caro asmeniu), Kateriną Antrąją (vokiečių iš Štetino), nepavykusią "Sventąją sąjungą" (1815 m.), pansionizmą (1948 m. Vienoje, 1867 m. Maskvoje), panruciuzmą pavojų ir čekų kurtą neo-slavizmą (1907 m.). Paskutinis šios brošiūros trečdalis yra paskirtas Lenino-Stalino ir dabartiniams laikams.

Pabaigoj autorius nurodo, kad Sovietų Sąjunga seka slaptą planą visos žemumos valstybių pajungimui, kuris buvo pradėtas 1956 metais ir turi baigtis įvykiu 1995 metais.

Veikaliukas yra taikomas šveicarams ir siekia įrodyti pavyzdžiais, kaip Rusija per šimtmečius sugebėjo savo valdomus plotus didinti. Autorius nurodo, kad rusų akyse nėra neutralių valstybių ir neutralių žmonių. Cituodamas Lenina "pacifistai mūsų tarpe yra mūsų priešai, o užsieniuose jie yra mūsų sąjungininkai", autorius gerai patalpinamas. Jis apibūdina rusų valdovų absoliutizmą trumpai charakterizuodamas pasisavintą vakarų Europos monarchų pažiūrą (Luiso XIV žodžiais — "valstybė, tai esu aš") ir aptaria carą Petrą Pirmąjį (jis sujungė Pro-joslavų bažnyčią su caro asmeniu), Kateriną Antrąją (vokiečių iš Štetino), nepavykusią "Sventąją sąjungą" (1815 m.), pansionizmą (1948 m. Vienoje, 1867 m. Maskvoje), panruciuzmą pavojų ir čekų kurtą neo-slavizmą (1907 m.). Paskutinis šios brošiūros trečdalis yra paskirtas Lenino-Stalino ir dabartiniams laikams.

Pažįstamam Rusijos ir Sovietų Sąjungos istorijai, ši brošiūra naujų davinų nepateikia. Simpatizuojantiems Rusijos ir komunistų šūkiams, knygelė per

daug remiasi mistiškumu ir pralaidoms, kad įtikintų abejojančius.

Joseph Ehre. "Vom Imperialismus und Messianismus der Russen" (Gesta Dei per Russos) (Quellen, Formen, Auswirkung). Basel, Pfingsten 1983. Leidėjas ir kaina nėra pažymėti. B. P.

TRUMPAI

— BALFo apskrities ir skyrių metinė gegužinė įvyksta rugpjūčio mėn. 7 d. (sekmadienį) Jaunimo Centro patalpose. Pradžia 12 val. dieną.

Gegužinėje veiks virtuvė su įvairiais valgiais, baras, bus dovanų paskirstymai, muzika, šokiai ir kiti įvairumai.

Jaunimo Centro kavinė bus BALFo žinioje ir pradės veikti 10 val. Įėjimo auka į gegužinę ir kavinę 1 dol. asmeniui.

Visi nuosirdžiai kviečiami kuogausiau atsilankyti į gegužinę ir tuo paremti BALFo šalpos darbą.

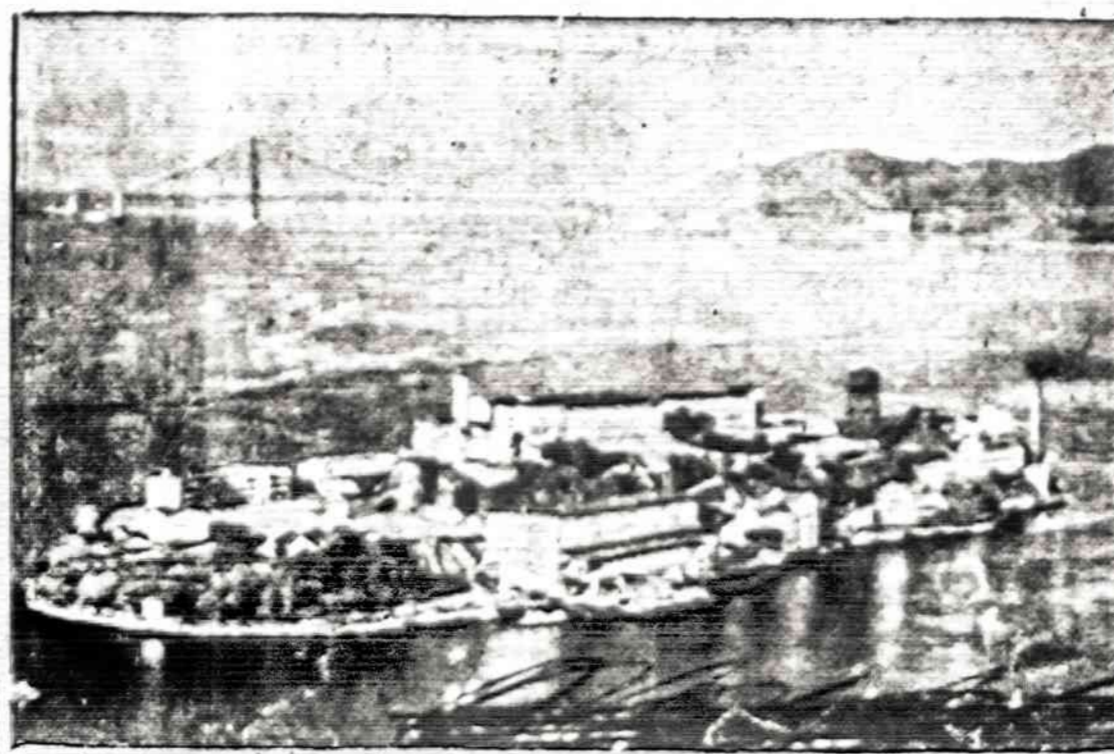
Pastaba: karštam orui esant, patalpos vėsinamos.

— Lietuvių Tauragės klubas kviečia visus atsilankyti į rengiamą gegužinę, kuri įvyks rugpjūčio 14 d. 12 val. popiet Šaulių salėje. Šokiams gros geras E. Knoll orkestras.

TRADICINĖ GEGUŽINĖ GAMTOJE

Naudokimės vasaros malonia gamta ir jos ypatingu grožiu. Tad visi, kas tik gali, važiuokime į gegužinę, kuri įvyks š.m. rugpjūčio mėn. 14 dieną J. K. Čiurinskų rezidencijos sodne — gražiame parke.

Kas neturi savo susisiekimo priemonių nuvykti į gegužinę, tam reikaliu yra užsakytas keleivinis autobusas, kuris sekmadienį, rugpjūčio 14 d., 12 val. sustos Marquette Parke prie parapijos bažnyčios ir paims visus norinčius važiuoti gegužinėn. Prašoma iš anksto registruotis.

kad būtų žinoma kiek užsakyti autobusų. Skambinkite šioms telefonams: 434-3713 ir 434-4639. Pastaba: Čiurinskų rezidencijos antraštas: 11233 W. 80th Court, St. John, Ind.

META RINKON BILLJONUS, KAD DOLERIS NEBRANGTU

(Atkelta iš 4 psl.)

galėtų gauti didesnius nuosimčius.

Tarptautinė rinka stabilizuota. Dolerio pabrangimas laikinai stabilizuotas. Bet kaip ilgai bus galima apsaugoti dolerį nuo pabrangimo, tuo tarpu sunku nustatyti.

Doleris turės brangti, kai Kremlius pradės auksu mokėti už užsakytus javus. Reikia manyti, kad prezidentas sutiks paduoti rusams natūralioms dujoms stumti kompresorius, už kuriuos taip pat turės mokėti grynais.

Stebėtojas

Psichiatrinis "kalinimas" Sovietų Sąjungoje

Pagal "Amnesty International" nuo 1975 m. Sovietų Sąjungos psichiatrinėse ligoninėse dėl politinių priežasčių kalinami 193 asmenys. Tarp 1969 iki 1975 m. taip kalinamų asmenų buvo 120. Viso 313 kalinių per 14 metų. Amnesty International pabrėžia, kad šis skaičius apima tik tiksliai išnagrinėtus atvejus ir kad tikrasis neteisėtai psichiatrinėse ligoninėse kalinamų asmenų skaičius yra daug didesnis. Yra žinių, kad tie gydytojai

psichiatrai, kurie pasipriešino tokiam politiniam kalinių "gydymui", patys buvo patalpinti į gydytų tokiu būdu arba ištrėmę.

Amnesty International mini keletą tokių atvejų. Vienas jų yra Algirdas Statkevičius M. D., kuris įkalintas 1980 metais — neįtikėtina po to kai jis prisijungė prie grupės, kurios tikslas buvo tirti žmogaus teisių laizymą (pagal Helsinkį konferenciją). Iš Medicinos

• Business Week žurnalas rašo, kad federalinės valdžios tarnautojas, prieš 10 metų gavęs 35,000 algos per metus, ir išėjęs pensijon, dabar gauna apie 25,000 pensijos per metus.

KAIP SUDAROM TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali padėti teisininko Prano ŠUL'arūšta, — teisėjo Alphons WELLS peržiūrėta "Sūdųvos šleista knyga su legališkormomis". Knyga su formomis gauna Naujųjų administracijoj

"LIUCIJA"

Miko šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo 22 ligesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujuose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujuose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1904 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

JAU ATSPAUDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos. Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

Knyga išleido CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujuose ir pas K. Janutą, arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

REAL ESTATE

Manai, Zemi — Pardavinimui REAL ESTATE FOR SALE | Manai, Zemi — Pardavinimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLO PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMŲ IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAL

VISU RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

KAM MOKETI NUOMA?

GERIAU SKOLA.

Gražus mūrinis, 5 kamb. 2 mieg. rūšys ir aukšta pastogė. Garažas. 30 pėdų sklypas. 71-ma ir Francis-co. Nebrangus.

2 butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. Garažas. Arti mokyklų. Brighton Parke. \$35,000. Mažas įmokejimas, savininko paskola.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

PUIKUS MORINIS

"GEORGIAN" NAMAS

6 kambariai — 3 mieg. 1½ vonios, įrengtas rūšys, oro vėsin-tuvas, 2 mašinos garažas. Puikioje Harlem-Foster kaimynystėje. Arti daugelio bažnyčių ir mokyklų. Apžiūrėjimas rimtiems pirkėjams pagal susitarimą sekmadienį, rugpjūčio 14 d. Skambinti angliskai 774-9274

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

SEWER OF FURS

SOME EXPERIENCE WITH FURS. WILLING TO LEARN TO SEW. CALL IN ENGLISH 354-0192

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

CROSBY'S BLUEBERRY ACRES

U-Pick and Ready Picked Berries. Open 8-6 daily. Located 1½ mile South of Michigan exit 1 (M-239) off I-94 and 1 mile West on 1000 N. Phone (219) 326-8712

PLUMBING AND HEATING

(Vandentiekis ir šildymas)

ELEKTRINIS NUTEKEJIMŲ PRAGRĖŽIMAS

pagrindinio ir plauamosios bei plaujamosios ir vonios drumzles. Kalbame lietuviškai. 757-3790

REPAIRS — IN GENERAL

Ivairūs Taisyimai

TAISO ORO VĖSINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS.

Herman Dečky's
Tel. 585-6624

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

• Amerikos nikelis susideda iš 75% vario ir tik 25% nikelio.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turto Chicago miesto leidimas. Dirbu ir užmiešioose, greitai, patalpinimai ir sąjūngimai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI!
Tiktai \$120 pusmėnui automobilis Liability apdraudimas pension-kams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
6645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.
ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Laidrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2546 West 69th Street
Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapolski, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Ill.

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir **V. BRIZGYS**
Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

— Naujienos, Chicago, 8, III. Friday, August 5, 1983

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
High Interest Rates Paid on Savings
Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

FSLIC
Full Service Life Insurance Company
Your Savings Invested in 100% U.S. Bonds

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747
HOURS: Mon. - Fri. 9:30 - 4:30 Sat. 9:30 - 1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

Aleksas Ambrose,
CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS
autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.
Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.
1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi
DR. ANTANO RUKŠOS
619 puslapių, kietų viršelių knyga
KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka
KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:
Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608